

Unieke vorm van integrale vroegdiagnostiek smaakt naar meer

Voorkomen dat ouders met kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen van de ene hulpverlener naar de andere worden verwezen. Niets minder vormde het doel van KiECON in 2016, een krachtenbundeling van specialisten uit de jeugdzorg en op medisch gebied. Met dit initiatief willen acht Twentse zorginstellingen een halt toeroepen aan het bekende ‘van het kastje naar de muur sturen’ in jeugdzorgland. Een gang van zaken waarbij ouders het overzicht verliezen en het kind soms helemaal uit beeld van zorgverleners verdwijnt. Inmiddels is duidelijk dat het initiatief om navolging vraagt in heel het land.

Josje van Enter, Marieke Verwoerd, Melanie de Gunst - Bos, Zillah Holtkamp

Al vele jaren tobt de jeugdzorg over het bieden van de juiste hulp aan jonge kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen. Acht Twentse zorgorganisaties besloten in 2016 het niet bij praten en denken te laten, maar in plaats daarvan de handen ineen te slaan. Dit gebeurde binnen een nieuwe organisatie: Kinder ExpertiseCentrum Oost-Nederland, kortweg (KiECON).

Beter en sneller

Het doel van deze samenwerking luidde kort en goed: de diagnostiek voor deze groep kinderen moet beter en sneller. Met ondersteuning van de veertien Twentse gemeenten, zorgverzekeraar Menzis en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) tonen zij nu aan dat ouders tevreden zijn over deze nieuwe vorm van diagnostiek. Daar

komt bij dat de multidisciplinaire samenwerking een completer beeld geeft dan monodisciplinaire diagnostiek. De geïntegreerde zorgprocessen bij KiECON zorgen er bovendien voor dat ouder en kind sneller gezien worden, met als streven om binnen drie maanden te weten wat er aan de hand is. Meer kwaliteit en een kortere doorlooptijd dus.

Complexe problematiek

KiECON is bedoeld voor kinderen van 0 tot 7 jaar met ontwikkelingsproblemen op minimaal drie ontwikkelgebieden. Daarbij kan het gaan om een combinatie van de volgende problemen:

- Algemene ontwikkelingsachterstand
- Afwijkende of te trage ontwikkeling van het bewegen
- Leerproblemen
- Taal- of spraakproblemen
- Afwijkend of opvallend gedrag (bij-

‘Krachtenbundeling zorgt voor meer kwaliteit en kortere doorlooptijd’

voorbeeld angsten of extreem druk)

- Moeilijk contact maken
- Opvoedingsproblemen

De ontwikkeling bij deze kinderen is vaak dusdanig complex dat er ondersteuning nodig is vanuit meerdere specialismen. Binnen het KiECON-team is om die reden specialisme aanwezig vanuit het medisch domein, revalidatie, taal - spraak, jeugdzorg, verstandelijke beperking en kinder -en jeugdpsychiatrie. KiECON heeft een breed netwerk en schakelt waar nodig aanvullende

“Ouders vinden het erg prettig dat er zowel artsen als gedragskundigen in één consult naar het kind kijken”

*Mariëlle Oostenbroek-Bosch -
coördinator KiECON*

partners, bijvoorbeeld wanneer het naast andere problematiek ook gaat om een visuele beperking.

Op één plek

Met de komst van KiECON hebben ouders één loket waar zij met hun vragen over de ontwikkeling en gezondheid van hun kind terecht kunnen. De acht organisaties hebben hun zorgproces zo ingericht, dat alle expertise betrokken is vanaf intake tot afsluiting. Samen wordt een triage gemaakt en een multidisciplinair diagnostisch plan opgesteld. KiECON coördineert de uitvoer van deze diagnostiek en zorgt dat alle verschillende onderzoeksresultaten voor ouder en kind samen komen tot één conclusie en passend vervolgbeleid.

Doelmatige zorg

Vanuit één loket heeft KiECON inmiddels aan ruim 700 jonge kinderen en

ouders zorg geboden. Jaarlijks worden gemiddeld 100 kinderen gezien. Om de doelmatigheid van de integrale aanpak in beeld te brengen, is vanaf 2019 tot 2023 onderzoek gedaan. Daarbij is dossieronderzoek gedaan en zijn ouders bevraagd over hun ervaringen. Ook is het diagnostiektraject van kinderen bij KiECON vergeleken met een controlegroep.

Uit deze verschillende deelonderzoeken komt het volgende positieve beeld naar voren:

1. Na verwijzing worden jonge kinderen via de KiECON-route sneller gezien voor multidisciplinaire diagnostiek dan als de route verloopt via een monodisciplinair traject.
2. Integrale diagnostiek geeft een compleet beeld.
3. De geboden zorg sluit aan op de zorgbehoeften van ouders.

‘Deze kinderen behoeven ondersteuning vanuit meerdere expertisegebieden’

4. De doorlooptijd en personele inzet zijn nagenoeg gelijk aan de conventionele monodisciplinaire aanpak.
5. Na de verleende zorg hoeven in de eerste jaren na KiECON de gestelde diagnoses voor het merendeel niet aangepast te worden.
6. Ouders zijn tevreden over de geleverde zorg.
7. De meeste ouders zullen KiECON aanbevelen bij anderen.

“Wat fijn dat we al zo snel terugkoppeling krijgen van wat tijdens de intake gezien is”

Ouders van Bram 3,5 jaar

Complexiteit grootste uitdaging

Bij deze positieve uitkomsten past wel een kanttekening. Het onderzoek naar de groep jonge KiECON-kinderen met meervoudige problematiek wordt bemoeilijkt door de complexiteit van de zorg voor deze groep. Vaak lopen meerdere trajecten na elkaar en zijn zowel de eerstelijns als specialistische zorg tegelijkertijd betrokken. Dat betekent tevens dat de zorg gefinancierd wordt vanuit meerdere stromen. Zorgvernieuwing op het snijvlak van medisch domein en jeugdzorg vraagt dan ook om innovatief denken en flexibiliteit van alle partners.

KiECON blijft dan ook voortdurend zoeken naar verbeterpunten. Om die reden wordt aan de hand van patiënt-journeys in beeld gebracht waar nieuwe kansen voor integratie van diagnostiek liggen. Daarnaast wordt momenteel in kaart gebracht of er sprake kan zijn van kostenreductie. Met deze informatie wil KiECON verder onderbouwen dat samenwerking loont.

‘Zorgvernieuwing vraagt om innovatief denken en flexibiliteit van alle partners’

Meer ervaring opbouwen

Tot nu toe is KiECON in Nederland het enige voorbeeld waarbij de multidisciplinaire diagnostiek voor kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen zo geïntegreerd is tot één proces. Ouders in andere delen van het land zouden ook moeten kunnen profiteren van deze vorm van samenwerking. KiECON roept zorgorganisaties dan ook op om

“Ik voel me gehoord en ben opgelucht dat er verder onderzoek wordt gedaan. Ik heb altijd al het gevoel gehad dat er iets aan de hand is.”

Moeder van Eline 3,9 jaar

deze manier van werken in hun regio te implementeren. Bovendien ligt er een kans voor zorgverzekeraars. Op dit moment is Menzis de enige zorgverzekering die deze vorm van diagnostiek vergoedt.

Interesse?

Wil je met andere organisaties ook zo'n geïntegreerde samenwerking opzetten? KiECON deelt graag haar ervaring. Mail voor meer informatie naar kiecon@zgt.nl ●

Josje van Enter is GZ-psycholoog bij Jarabee (jeugdzorgorganisatie), Marieke Verwoerd is orthopedagoog bij Karakter (kinder- en jeugdpsychiatrie), Melanie de Gunst - Bos orthopedagoog & IMH-consultant bij Avelijn (organisatie voor zorg aan kinderen & volwassenen met een verstandelijke beperking) en Zillah Holtkamp is GZ-psycholoog & IMH-specialist bij IMH Nederland (kennis- en zorgplatform Infant Mental Health). Ieder heeft zitting in het KiECON-team. Josje, Marieke en Melanie zijn binnen KiECON betrokken bij de screening van de aangemelde kinderen. Zillah is voorzitter van de werkgroep onderzoek en innovatie.